

Գրքեր

Համաժողովրդական սեփականությունը դառնալով լեզուն բնա ձևով է բերում ներքին զարգացման բնական հնարավորություններ, բայց և այն էստյա յայնամասնորված է լեզվախնարարության գործող ֆաղափականությունը: Ի՞նչ լեզվական ֆաղափականություն մեջ է ներգրավված դասակարգման ձևավորված ժամանակակից հայերենի փոխը:

Կիմեն մի անհրաժեշտ և արատավոր անդրադարձի: Չարմանայի է, բայց իրողություն, որ հայերեն բառեր ստեղծելու դեմ իրենց յուր փրկվածներն են հայտնի հայ գրական լեզվի զարգացմանը մեծադեպ նդաբասած այնտիսի բացատիկ հեղինակություններ, ինչդիսի են Բաձիին և Վահան Տերյանը: Նրանք, որ բարբառային, զավառական, նաև արհեսական ոճաձևերով լեզուն հայերենի հարթահարմար ստեղծում էին այսօրվա կենտրոնաձիգ գրական լեզուն, նրանք, որ իրենց զեղարվեստական խոսքում հեռու էին ամեն ժեսակի օտարաբանություններից, նրանք, որոնց ուղղվեց առաջին անհիմն մեղադրանքը «Հայերեն չեն մսածում, դարձվածները ստանեն են», անա հենց նրանք ասացին և գրեցին հետևյալը: Փոուն հայկաբանների դեմ ուղղված զայրույթը Բաձիին հասցնում էր այստիսի ծայրահեղության: «Այդ ուղղմելիների համոզմունքով կարծես հայոց լեզուն կարող է ժամանակակից ուղղությանը զարգանալ բոլորովին բացատիկ կերպով: Կարծես նա յոյիսի ներարկվաի առաջադիմության այն անխուսափելի օրենքներին, որոնց են բարեկեցի են բոլոր ազգերի լեզուները: Աստվադր անդայան դեձ է դարձնել ինճանե, սիգարը գլանակ, սելեձյոնը հեռախոս, խոնգրաձի Ժայնախոս: Զվզում են այդ ժեսակի մեղանությունից» (Շիրվանզադե, Բաձիի կյանից, Երկերի ժողովածու, հ. 5, 1988, էջ 546): Նույն կերպ օտար բառերի օտարանությունը դեմ դժգոհում էր Վ. Տերյանը. «Վերստիդեին ասում են հեձանիվ, ինճելիզնցիսյին մսավորակամություն, սոցիոլոգիային րնկերաբանություն, խիոտաձիային ինասասսիրություն, դայոտյին վերադու, զարուին կրկնակուիկ, փնչին վասարան, ճամվային Էլեկտրաբարե և այլն: Այդ ձեր սխալ է ոչ միայն նա համար, որ «ճամվայ» բարբ «Էլեկտրաբարե» բառից և բարենչյուն է, և դյուրընթանելի, այլև գլխավորապես նա համար, որ այդտիսի սխտասակ ձևով ստեղծում են մի բարբ անկենդան, շեձում, անհասկանալի բառեր ու դարձվածներ, որոնք մեր լեզուն դժվարացնում են, դարձնում ազելի դժվար յուրացվող մի լեզու» (Վ. Տերյան, Հայ գրականության զայլ օրը, Երկերի ժողովածու, հ. 4, 1975, էջ 82):

Անկասկած է, և կարելի է կրկնել, որ րե Բաձիին, րե Տերյանը րերելահայ գրական լեզվի զլխավոր բարենորոգիչներ են, սակայն, ի հեձուկա նրանց, հայրեցին իրենց նսած գրեթե բոլոր հայերեն ձևերը, օտարաբանություններին դուր ողելով, բացի ճամվայից, որի փոխարեն արեւմտահայերենը ամադյոնց հանրակառքը: Ինչո՞ւ վաս կլինեն, որ ճամվայ, ճուլչյոս, ավոթոս, մոսոցիկեկ, մեճոտոլիսեն և համանման բաս այլ օտար, դժվարասանչ և հայերենին առ այսօր էլ չմերված բառերի փոխարեն ժամանակին ստեղծվելին և գործարվելին հայերեն համարձեկներ: Համենայն դեպ, այդ բառերով դժվար րե զարյուն գրականություն ստեղծվել, րեն կան նաև օրինակներ:

«Անցատուն» բանաստեղծության մեջ Գ. Մեակն ունի այստիսի տղը. «... Խոտի րառն րառնում է գալիս Այն ասալաչի՞ց արդյոք, Թե՛ այն ճամվայից...»

Հայրոդուն են «Էլեկտրական հասեր», «մագնիսական դասը», «խոսքուսերը»: Եվ այս բոլորը միևնույն բանաստեղծության մեջ, որանով է լավ ե ի՞նչ հեռանկար ունի այս կողմնորոշումը... Այս կողմնորոշման դասադարձվածությունն արդեն երեւում է Բաձիից և Տերյանից կատարված մեջբերումների օրինակով: Այդուհանդերձ, ի՞նչ միտում էր, որ նրանց մղում էր ի վերջ սխալի վերածված այդտիսի ծայրահեղության: Նրանք երկուսն էլ իրենց ժամանակի առաջադիմական մտայնության կողմնակից էին և առաջադիմությունը դասկերացնում էին նաև օտարաբանությունների առաջ մտնող մայրենի լեզվի մեջ: Բաձիին բողոքում էր. «Լուսավորված ազգերի մեջ ամեն առաիկա իր որոշ անուն ունի, իսկ մենք դեռ նրանք գրավորում առաիկաների անուններ ստեղծելով... Երբ ևս բարեգտնում էի Զախեր-Մազոյի «Կայնի կրակը», այնտիսի խոչընդոտների էի

ԼԵԶՎԱՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ազգի առաջընթացը, դայմանավորված ֆաղափական ու ճնշեսական գործունեւում, որոնք որոշակի ընթացք են աղիս նաե գիտությունն ու ձեւակային, միաժամանակ դայմանավորված է լեզվախնարարության զարգացմամբ: Համաբարահային ֆաղափականությունն իր հորձանի մեջ է առնում յուրաքանչյուր ժողովրդի, և այն ժողովուրդը, որը նաև լեզվական հնարավորություններով չի դիմանում ժամանակի առաջընթացին, կամ ընկնում է մսավոր կախվածության մեջ, կամ ես մնում ժամանակից: Մսածողության հարաձուլ փոփոխությունը խրանված լեզվական առաջընթացը դրեւորվում է նոր բաների, հասկացությունների, դարձվածների, արտահայտածների ստեղծմամբ ու գործարմամբ: Այս ժեսակեցից հայերենը ժեսական ու արգասալոր ժանտարի է անցել իր հարողակցության եզրերը ձեւելով դասմաղաղան կան և հողերն ձեւակոբային անոյության մեջ հայտնված ժողովուրդների հեձ: Ըստ այդմ հայերենի լեզվախնարարության մեջ որոշակիորեն առանձնանում են իրանական, հունական, սատրական, արաբական, յափնական, րյուրական, ֆրանսիական, օտական, ներկայումս նաև անգլիական անոյությունների փուլերը: Այս ընթացում հայերենը դրեւորել է իր հարուս հնարավորությունները և դարերի ընթացում ստեղծել ու ձեւակորել ժամանակակից հայոց լեզուն:

հանդիտում այս կամ այն առարկայի անունը հայերեն բարձրանելիս, որ կատարում էլ... (Յեւված շեղը, էջ 547): Ամեն առարկայի համար, որ դեձ է հասկանալ նոր առարկաներ ու հասկացություններ, հայերեն բառեր այսօր էլ են ստեղծում և դեձ է արտահանում ստեղծել, անհի փորում են ավարիի հեձ բարձրիկ համաբայ: Հակառակ դեպքում և մենք, և մեր լեզուն կմնան կես ճանաղարհին:

Նույն կերպ, լեզուն համարելով ազգային մեակույթի «ամենագործող» մոլիչը, Տերյանը դիմում էր իրենը. «Լեզուն զարգանել չի նսանկում յուրասակել կեղուրկան բառերից, նրանց շեղը հայերեն հնացած կամ բոլորովին անհեղի մեձամ բառեր դեն: Գարզ է, որ վասարանք փնչ չէ, ոչ էլ ճամվայը Էլեկտրաբարե, ոչ էլ դայոն վերակու կամ զարուցը կրկնակուիկ» (Յեւված շեղում):

Իսկ լեզուն հայացնողները կամ, ինչդեպ ժողով Տերյանն էր ասում, «հայաբուն» դարձնողները Մխիթարյան միարանության հայագեներն էին և նրանց հեձուլությանը՝ դոլսահայ գրագեները: Մխիթարյանների դերը որան որ վիրխարի է հայագիտության զարգացման գործում, նույնքան էլ անփոխարինելի է լեզվախնարարության առարկան: Ըստ Նույնքան, նրանք բարունակում էին մեր գայրության ոկեղարի ավանդույթները: Մասցոն ու իր սաները հոմերան դոդոցի հեձուրդներ էին, որ հունարենի միջոցով կատարում ու ստեղծում էին հայերենը: Իսկ Մխիթարյանները նույնքան անուն էին նախ րան հայերենի ներքին հնարավորությունների բացահայտմամբ և այսպ յափնեներին ու կեղուրկան լեզուների հիմնականում Ֆրանսերենի օրինաչափությունների հազվածամբ: Օտար լեզուների հեձ հայերենի ունեցած գլխավորապես միակողմանի առնություններին, որ համարձեկ է ներգործության և ազգեցության,

յոնք է լ'վախեձալ: Ծոնք է Երկուրդի, որ մայրենի լեզուն դրեւորում է լեզվական այլ ֆաղափականությունների ստեղծմամբ կամ յուրացնելու, իրենը դարձնելու հնարավորություններ և կամ իր մեջ եղած համադասախոսան գոյացումներն ազելի գործնական ու օգտագործելի դարձնելու հասկություններ: Ի վերջ, հայերենի լեզվական զարգացումն անցնելով ազդեցությունների սարբեր փուլեր հարող է դուր եկել: Այսինքն դասկերակել է իր ժեսակի և ինճությունը: Բայց դա չի նսանկում, րե հայերենի դեձեր դեձ է լայնորեն բացել օտարաբանությունների առքև:

Ի սարբերություն արեւելահայերենի, արեւմտահայերենը զարգացավ աղիսի տեձնիկ հասկանիբեձերի կիման վրա: Դա վերաբերում է և բառադասարին, և ուղղագրությանը, և լեզվախնարարության այլ կողմերը: Արեւմտահայերենը կատարելության հասավ Մխաթ Մեձա-

րենցի, Դանիկ Վարունի, Ասոձ Զարունյանի (Սխաթանքո), Վահան Քեձեյանի ողեղգիայուն: Նրանք ևս հարթահարեցին նախորդ դարից ժառանգություն մնացած բարբաններն ու օտարաբանությունները: Նրանց նախորդությունը ոչ միայն բարձր և ընճիչ, այլև նորոգված հայերենն է րե որդես րառադասար ու լեզվամսածողություն, րե որդես հնչյունների ներդաձակություն ու երաձեական կեոյը: Այդ լեզուն միայն զեղարվեսական գրականության լեզու չէր, այլև մամուլի, որեղից էլ ներհասում էր յուրասկական դարերը: Լեզվախնարարության բնագավառում վիրխարի ջանք ու ռանց էին ներդնում «Շաձերը», «Հայ գրականությունը», «Մեկիսը», «Նավասարդը», «Անահիթը»... Դա եղել է որեակի ֆաղափականություն: «Մեկիսը» առաջին իսկ համարում զձեձղված համոզանկի մեջ շեղ էր աղիս այստիսի ժնարային տղերի, «Մեակուն կենսանորոգ դասկասունով մը լեզուին... Մեր լեզուին կատարելագործման իղեղը անրակական կը համուրի... Հոչակելով մամուրգործումը հայ լեզվին բազմաթիվ օտարանունչ բառեր կ'որեւեն դիմել հայ լեզվին զանազան այրյուններն, գրարարին և րեւախարիի հայ բարբան... Կ'ուզեն ինճել լեզվի զեղեղեղաղիտություն մը նոր գիձերու, նոր գույներու, նոր շեձերու...»:

Լեզվական այս ֆաղափականությունը յից իր նկատելի աղյունքը: Այսօր իսկ մեր լեզվի կենդանի կենսագոյությունն անհնարին է դասկերացնելու առանց արեւմտահայերենից ընդունում կամ արեւելահայերենի բարերար ազդեցությանը զարբարից ներսած և կամ նույն արեւմտահայերենի հեձուլությանը ստեղծված բազմաթիվ բառերի: Համենայն դեպ, արեւմտահայերենի ներգործումն միջուկայնորամբ այսօր մայրենի լեզուն հարուսակ է բազմաթիվ նոր բառերով, որոնց մի մս-

ար միայն հարկ են համարում երեցնել, ահարեկիչ, աղանդեր, աղադասանք, աղադուոն, աղազուն, աղյանել, անգոսնել, անկաղապե (դեկաղեձե), արեւասաղար (դոլեձե սիոնալ), արկածախնդիր (ավանսյուրիս), րանախոս, զեղոն (րալաղ), զեձեձոն (արվեստահանդեձ), գրասուն, դասանկար, դասսահանդեձ, եղերեղ (Էլեզիս), եղերեղակ, ներակայական, երբեկի, երկրայի (ճասանել), գրոսաբիկ, զգայաձառություն (Մասաղ), զգայախարություն (Մայրեղեղաղիս), ընկերավարություն, բուձեղություն, րերուն, իրադաս, յրագրող, յրագրություն, յրանաղ, յրանանիկ, իղյակ, իրոսնակ, յուրանկար, յուրեղադաս, կարգախոս, կարոսախ, կրկերեղաղ (միթոձ), համոզվաղ, համայնաղար, հանգանակ, հանդասարասախ, հանրակառք, հեռաձայն, հյուլեկ, հյուձախ, Էնչյակ (ձայնակ-տեձե), ձախաղեր, ձայնափոո, ձայներեղ, ձեւագեղում, մեհենարոն (կերակլիչ), մսավորական, նդարեղեն, նդարավանա, նկարաղար (խմբաղար), դասկերափոո, դասկերախոս, դոլուրիկ, սավաոնակ, սեղել (համարել), սող, սղություն, վնասաղով կոնգրեձ), զագարեձաձողով, վերացադաս, տեձնիկ, գնոր, գլյանս և այսդես բարանակ... Այս բառերի ոչ մսան այսօր աղխոյձ բրբանություն է անում մեր լեզվի մեջ: Մյուս մսաղ գործարություն բրբանակները րեն լայն չեն, բայց և աղա է ընդլայնելու միտոձը: Սփյուռի դժվարաղուն դայմաններում անգամ, երբ առաջին հարվածը հասնում է մայրենի լեզվին, արեւմտահայերենն ահա իր բնականոն ընթացով բարունակեց զարգանալ և նույնիսկ վերահսկել արեւելահայերենը:

Իսկ արեւելահայերենը հասկացեձ 1920-1940 ակուն րը, ներարկվեց վայրենի միջամտության: Խոտն այս դեպքում ամենին չի վերաբերում ոչ 1922-ի լեզվազան «րաձեղաղարանը», ոչ յափնասա հայերենի անցնելու ճարահայակ առաջարկին, ոչ էլ հայերեն տղաստեղք յափնակուն տոտանեին նմանեցնելու դասանցներին: Խոտն այս դեպքում վերաբերում է միմայն րառադասարին, որի ձեւակառուն հեձանք էր ողեսականուն գործաղղող լեզվական ֆաղափականության: Համաբարահային նեղափոխությունը դուրը ժամանակեց նաև հայերենի աձունեում, բողնելով այնտիսի ավերաձություններ, որոնց կողմին տեձնիկ մարենին համարում էր սրաղղձություն, ինչը բուձեղեղան վարչակարգի համար անառարկելիորեն համարձեկ էր ազգայնամողության և ժամանակի բուրբերին հեչում էր որդես նագիոնակից: Զսարյուն հայերենը համարեց րաձուական մնացուկ, և անարզել կերպով գրական լեզվի մեջ հոսեցին փողոցի րուր-բարբանական դիւրով լեզուն զաղաղաղակ յաղաղամը, անրոյիսի բարբար, հեղափոխության կարմիր րառադասարը: Գրարարից օգվելը, արեւմտահայերենին աղաղիձելը համարվեցին մսաղուո հանգանք, այն աշխոն, որ մսաղուո հայաձաններն ընդունեցին ֆաղափական երանգաղորում, իսկ 1937 րեակերի արյուն հազվեհարաղի երբարկաղամներից ոձանց ուղղում էր հենց այդ մեղարարը: Այսինքն, մայրենի լեզվի դասեղանությունը համարում էր ողեսական հանցագործություն: Այդ ընթացում մսաղուո, գրականության, սոուրյա յուրակաղությունների համար սոլորական դարձան սյոտիսի բառերը խոն (գրական խոն, արյունաբերական խոն, անգամ կղիի խոն), նարկոն, վիրքին, դեիկ, դրողելլեր, րուլար, միխնց, վիկա, կոլսոզ, մաչիս, մաչիիս, սսանոկ, մեչան, որեձեձ, կամոյախ, մասերիայ աղամոնեձ, կոնսարանդ, ուձորոն, ուսաղարաղիս, սեոուիս, նոցիոնաղիս: Սա կարձեկ էր էր, 1940-ից լեզուն ներարկվեց նոր

հարձակումներին: Հայերեն համարձեկներին ֆաղափական նկատառումներով փոխարինեցին նոր բառեր և դրանց մեջ դարձիս, ունոյուրլիկա, կոնսիտուցիս, սոլեձ, դաղա մնեձ, դեկեզաս, դեկեզաղիս, նակաղ...

Արեւելահայերենը բնականոն զարգացման հուն սկսեց մենել 1950-ական րը, կեձերից և զեղարվեսական գրականության ու սոուրյա յաղաղաղի մեջ նկատելի հարողությունների հասավ 1960-1980-ական րը: Կենտրոնաձիգ գրական հայերենն այս ընթացում մարկեց ամեն ժեսակի օտարաբանություններից, մարմնի վրայից դեձ նեձց իրեն անհամոդասախոսան օտար զգեսաղ: Ասիձանարար հայերի դարձակ լեզվական մսածողությունը, երբ դեձես զսկելու ու գուղաղելու բաս շեղ ունի, որոլինես դեձես ող չեն լեզվական ձեւերի օտար դասանեղները:

Հայոց անկախ ողեսականություն կատարուն ինճարեղարար ողեձ է ներարկանցի նաև մեր լեզվական գործունեության մեջ: Իսկ բոս համար անհրաձեձ է ուուակի ժնարը: Բոնկեղ ու մուրեց ողղագրության հին կամ նոր ձեւերին նոխաղաղաղություն ճաղաբանակը, այրդես էլ արեւելուրեն յաձեղող զիսական վարչական յուձոն: Մակայն կիմա յուձը դարձյաղ այդ մսաղին չէ, այլ վերաբերում է միմայն հայերենի րառադասարին, որն ընդհանուր լեզվական ֆաղաղաղանություն մեկ օղակն է սաղ:

Հայեցի էսածողության դեձ, օտարաբանությունների փոխարեն բնաղին հայերեն բառեր օգտագործելու դեձ սաղներ բարունակ արմասաղաղի է ֆաղեձիական մոնեցում, րաձուն արեւմտարանք: Մսուր հայերենի հեձուրդները ժնարկել են որդես մուլոնոնը: Համենայն դեպ, լեզվի դասանական զարգացման վաձը գույց է սկել, որ այն անոս ու դիմացկուն է այն ֆաղով, որանով զարգանում է իր կիձերի վրա: Դա նաև նրա նարկին հնարավորությունների բացահայտման երաչոլի է: Ասվածն ամենին չի նսանկում, րե ազգային լեզուն ողեձ է դասան ներակ համակարգը: Բնակ: Այն ողեձ է համարել րեձանս համաբարահային ֆաղափականության առաջընթացի հեձ և այդ ընթացում դրեւորի իր յուր ներունակ հնարավորությունները: Իսկ լեզվի րառաստեղծման կարելությունները րե անոյաղ էլ չեն, համենայն դեպ բաս հարուս են:

Սա նսանակում է, որ համաղեղ ու միասնարար ողեձ է ընդարձակենք Հայասանը աղխարի ռազմաղաղական, դիմանաղիսական, զիսակիսիկական, սնեական ու մեակուրային ճեղաբարձերն կաղող լեզվական եղերը: Այս կամ այն կերպ դա արվում է մամուլում, գրականության մեջ: Բայց այդ գործունեությունը կազմակերպված րնոյը չի կրում և բաս դեղում էլ կատարվում է անցանկաղի ուուացումներով կամ աղեսաղի րեւացումներով: Լեզվախնարարության ավիկի ժնարաղ րնոյը կաղողելու և ավիկի բարձուն րեբարձ սաղու համար անհրաձեձ է կանողով գործող որոշակի մի մարմին, որի կիձի կարող է կազմել ճեձիմարանական կոմիտեձ: Այդ մարմին էլ, որ ողեձ է համարված լինի հայերենարակ և սիյուոնահայ հայագեներով, սարբեր րեւագաղաների զիսականներով, գրողներով, մամուլի ու տղիոնոտասաղեսային աղխասակղեղներով, ողեձ է մեակի ու բրբանություն մեջ դեձ նուրանս րառեր և ընդհանրացել երկու գրական լեզուների արեւելահայերենի և արեւմտահայերենի րաոսերերը: Դա նաև հնարավորություններ կաձեղծի առաձեւարաղ իրականացնելու կենտրոնաձիգ, միասնական հայերենի ճասանակիներ բարունակ փայլաղած զաղաղարը:

ԴԱՎԻԴ զԱՄԱՐՅԱՆ

Երդում կհան ղեկավար ժողովրդական անցնելիս

Ուսանողների հաղթանակները ղեկավար
ժողովրդական անցնելիս երդում կհան։
Սա ղեկավար ժողովրդական մասին
Ուսանողների օրենսդրության հիմունքներ
ի դրույթներից մեկն է։ Փաստաթղթի
նախագիծն առաջին ընթացքում ըն-
դունվեց արդիվ 30-ին Ուսանողների
խորհրդարանի հանրապետությունների
խորհրդում։ Նախագիծում բերվում են
խորհրդական ու վարչական ղեկավար
դասերի դասախոսներ, դասուցներ
ին ներկայացվող որակավորման դա-
նակները, ղեկավարողի իրավունք-
ներն ու պարտականությունները, ղեկ-
ավարության հետ կապված սահմանա-
փակումները։ Օրինակ, ղեկավար ծա-
ռայողն իրավունք ունի ուրիշ դասուց
զբաղեցնել ղեկավար մասնիկներում,
զբաղվել ձեռնարկական գործունեու-
թյամբ, հոնորարներ ստանալ ելույթների
և հրատարակումների համար, օտարերկ
դա ղեկավար դեկավարից կամ կա-
ռավարությունից կոչումներ կամ դա-
նակներ ընդունել առանց
Ուսանողների նախագահի թույլտվու-
թյան։

ՍԳԱԲ

Գաղ կվասակարարեն Եվրոպական երկրներին

Ուսանողները մտադիր է առաջիկա քա-
նապետությունները ընթացում արմատապես
ազդեցություն իր գաղի արտադրության
նը, որից բխում է ղեկավարի մեծագույն
և կենտրոնական Եվրոպայի երկրների գա-
ղի հարստության կարիքների զգալի մասը։
Այդ մասին կհղեղանում հայաս-
տանի «Գաղարդ» ղեկավարության
ներկայացուցիչ Նիկոլայ Կորոսինցի-
նը։ 2000 թվականին այդ կարիքները
կվազեն 240 միլիարդ խորանարդ
մետր։ Կորոսինցիցը նշեց, որ Ուսանող-
ները գաղի հանրային ոչ միայն չի
նվազել, այլև արեւելյան աշխարհում է 50
միլիարդ խորանարդ մետրով։ Նրա խոս-
քով, Ուսանողները կարող է Արեւմուտ-
քին գաղ մասակարարել միջուկային գե-
ներով։ Նա հույսեր է կապում առանց
միջնորդների մեծ ձեռնարկություններին
գաղ առանցիկ համակարգի հետ, որը
«Գաղարդ» արդեն կիրառում է Գեր-
մանիայում։ Կորոսինցին ավելացրեց,
որ ռուսական գաղի նկատմամբ հե-
տադրություն են դրսևորում նաև Գո-
նասանը և Թուրքիան։ «Գաղարդը»
մտադիր է մի քանի տարի հետո Գոնաս-
անի մասակարարել գաղի առաջին
մեկ միլիարդ խորանարդ մետր։ Չգա-
լիորեն կազմակերպել գաղի առաջին
ՍԳԱԲ

Հանգիստը կարժենա 35-100 հազար ռուբլի

Այդպիսի որոշ առողջարանների ամենա-
ման ուղեգրերն արժեն 35 հազար ռուբ-
լի, ՌԻԿ-ի թղթակցին հայտնեց Սոչիի
վարչակազմի ղեկավարի տեղակալ
Վլադիսլավ Կուրնոցովը։ Ըարային
առնիություններն առողջարաններում
ուղեգրերի արժեքը հասնում է 40-50
հազար ռուբլի, իսկ առավել հարմար
վեց առողջարաններում («Ռոսիա»,
«Սոչի», «Լենինի անվան»), «Յուրե-
ն» անվան) ուղեգրերի գները հաս-
նում են 100 հազար ռուբլի։ Ի դեպ,
ներկայումս առողջարաններն սկսել են
ուղեգրեր վաճառել ոչ թե իրիվ 24 օր-
վա, այլ արդեն ժամկետների համար։
Այդպես, Սոչիում կարելի է հանգս-
տանալ ավելի էժան գներով։

ՍԳԱԲ

Սորբեղների ձյունը բայրապնում է

Քայլաշարժներ են հասել Պրիմորյեի
գաղանադրուական ենթակառուցումները։
Ինչպես ՌԻԿ-ի թղթակցին հայտնեց հե-
տադրության «Գաղարդ»-ը,
բաժնեկրթական ընկերության գլխավոր
նախագահ Սիլվա Պրիմորյե, սամոյլի
հիմնական կերի ձկան գների քարծ-
ղանը, որը վերջին կես արում քանակ-
ցել է գերեզ սասն անգամ, հանգեցրել
է երկրամասի գաղանադրուական Ֆե-
մաների ճիշտ կերի մասակարարումնե-
րի կրթական կրթամանը։ Գուսեցը նշեց,
որ գաղանադրույթներն այլևս չեն կա-
րող բարձրացնել իրենց արտադրանքի
գները, դրանք առանց այդ էլ անկախ
բարձր են, որի հետևանքով սորբեղներ
արդեն դաժանաբար չունի Ուսանող-
ներում և ԱՊԳ երկրներում։

ՍԳԱԲ

Թուրքիայի

Այս տարի իր
ցուցահանդես-
ային գործու-
նեությունը վերական
նկարչի տունը անցած
արդիվ 23-30-ը հյուրընկալեց
Թուրքիայից ժամանած նկա-
րիչներին՝ ցուցադրելով նրանց ուր-
ասանյակի հասնող ասեղնագործու-
թյունները։ Անսարակալա, սա Ներ-
ույթ ղեկի համարել մեր գեղար-
վեստական-մշակութային կյանքում
նկատի ունենալով նախկին Խորե-
զային Միության հանրապետու-
թյունների միջին մշակութային հա-
րաբերությունների զգալի հետա-
հաճվի առնելով նաև այսօրվա սն-
սնական ծանր դրամաները, երբ
ինքն մեր հանրապետության ցրան-
ներից մայրաքաղաք գործեր բերելը
դարձել է նյութական հսկա միջոց-
ների հետ կապված գրեթե անհույս-
լի խնդիր։

Յուզահանդեսի հրատարակված
կատալոգից դարձավ, որ այս
խոսքը ձեռնարկման կազմակերպի-
չը գործնական համագործակցու-
թյան «Ադազ» ընկերակցու-
թյունն է (նախագահ Պ. Մելի-
նյան)։ Վերջինս, չնայած իր ոչ եր-
կարեսե կենսագրությանը և ամե-
նեին էլ ոչ նախահմանափակ
հնարավորություններին, մտադիր է
հետևողականորեն զբաղվել նաև
մշակութային գործունեությամբ,
մասնավորապես իրականացնել
«Արեւել» ընդհանուր խորագրով
մշակութային ծրագիրը։ Որդես
դրա առաջին քայլ է առաջին
փուլ նրանք իրենց միջոցներով
կազմակերպել էին այս ցուցահան-
դեսը։

Մա մասնակիցները արդեն ազ-
գությունների ներկայացուցիչներ են
բուրժուաներ, ռուսներ, ուկրաինացի-
ներ, հայեր, որոնք աղյուս են ասեղ-
նագործում են Թուրքիայից ժամանու-
նեություններ, որ «մերձավոր ար-
տասանման» այս երկրի անունը
մեկ հիմնականում իրականացնում
են, կապված մեկ կենսականորեն
անհրաժեշտ նախք և գաղի անս-
ղյառ դասարանների հետ ու թե չլինե-
ր այս առիթը, մեկ հազիվ թե այսօր
խոսեինք նրա արվեստի մասին։

Սփյուռֆահայ մշակութային օրագիր

Նոր ցուցահան-
դեսից
Արդիվից Մա մարտի 1-ին սկսեց
գործել «Նաղյա» արվեստի ցուցա-
դրանքը, որ իմնվել է առաջնակարգ
նկարիչների գործերը ցուցադրելու
մտադրությամբ։ Յուզահանդեսը գոր-
ծում է Նաղյա Ազատի Ռեյտային
սեփականատիրությամբ և ղեկա-
վարությամբ։ Այն դասական ար-
դարանը, որ դասական էր սկիզբ
Նաղյայի ընթացիկին, հասկացված
է նշված նյութակցի և դրանով
արդեն ուսուցողություն է գրավում
բոլորի կողմից։ «Մարմար» օրա-
կերթը գրելով այս մասին, ողբու-
նում է արվեստներ հայտնու գնա-
հասելի աշխատանքն այս մարզում։

Մարտյանի անունով
Մոլդավիայի քիվ 76 համակար-
կան դրույթը հարգախոսարանի ո-
րոշմամբ մկրտվել է Ռուսյան Մար-
տյանի անունով։ Գործերը գեներում է
մայրաքաղաքի կենտրոնում, և ար-
դեն 30 տարի այնտեղ հայտնեց է
դասավանդվում։ Երկու տարի է հա-
լերներ դասադիր առարկա է սովո-
րող մանուկների համար։

Հանկան ցուցահանդեսներ
Արդիվի 1-ին Թուրքիայի մայրա-
քաղաքի արվեստներին առիթ ու-
նենցան արվեստներ, երկու Հանկան
ցուցահանդես։ Առաջինը բացվեց
«Galery MD» ցուցահանդեսում, որտեղ
ներկայացված են ղեկավարի մե-
ծանուն նկարչի ժալ Իմմայանի
սեղծագործությունները։ Դրան մոտ
30 մեծ ու փոքր կազմեր են, որոն-
ցից ուսագրավ են հասկացող
գեղարվեստական շնորհներն ուսակ-
րող աշխատանքները արվում եզա-
կի սրճագոյնով։ Այս նկարչը եղ-
բայրն է արձակագիր «Ադազ» Իմ-
մայանի (Իմմայ Աննա)։ Նա իր
դասանկությունն ու նրա արտադրու-

Վերջինիս զարգացման մեջ ինչ չէ
նաև մեր հայրենակիցների ներդա-
նը։ Այսօր, 1931 թ. հայազգի Ս.
Բեգլարովն այստեղ գործող երաժե-
ական ուսումնարանին կից իմնել
է գեղարվեստական բաժանումով,
որ մի քանի տարի անց վերածվեց
գեղարվեստի ուսումնարանի։ Կրթա-
կան այս օջախի ցրանավարներն
են նաև ցուցահանդեսի մասնա-

Թուրքիայից անարիչների ցուցահանդեսը Երևանում

կիցներից Երևանը։ Նրանց մեջ է և
արդեն ասեղնագործական երկար
տարիների վասակ ունեցող Չառի
Անանյանը, և համանասարա
երիտասարդները։

Առաջինը, որ գրավեց այցե-
լուսին, ցուցադրանքի կազմակերպ-
ման կույտունն էր։ Աննանին չէր
զգացվում այն ցաղողակալմու-
թյունը, որ եղել է ցուցահանդեսը
բացելիս։ Բազմազան էին ներկա-
յացված աշխատանքներն իրենց թե-
մասիկալով, ժանրային դասակար-
նությամբ, օգտագործած նյութերով
և կատարման որակով։ Դրանցում
մեզ ծանոթ և անծանոթ Թուր-
մենասան էր իր խիստ բնորոշ
նրա ծնունդ մարդկանցով, հողի
դարձված բարիքներով և արեւե-
լյան վառված, հեխոսային գույ-
ներով։ Արեւելի Երևանում կայրեթը
առավելապես զգացվեց Չ. Աննա-
յանի կողմից նախադրանքներում։

Ընդհանրապես արեւելյան մշա-
կութային հասակի ղեկորսով ար-
դի գեղարվեստի ակադեմիայից զգա-
լի էր և Յա. Բայրամովի երկրաչա-
փական դասակարանով կատարված
աշխատանքներում, և Ալ. Պողոսյանի
ոչ սովորական սեխիկալով ար-
ված գործերում։ Վերջինս նկարում
է ոչ թե կավի, այլ ղեկորսով մե-
սակալի վրա ստանալով հետաքրքիր
գեղարվեստական արդյունք։ Այսօր-
վա բուրժուանական կերպարվեստի
ամենամեծանավոր ներկայացուցի-
չներից է Կակապան Օրազանյանը։
Նա իր կատարման ձգտում է
վերականգնել կարվող, եթե ոչ ար-

դեն կորսված, ազգային ավան-
դույթներն ու բարձր, աչիս է հիմ-
արհեստների գեղարվեստական
դասակարանները («Թուրքիայից
արհեստներ» ցուցահանդես)։

Յուզահանդեսի այցելուին հու-
զեց Ռոբերտ Խալիպովի մուգ սո-
նայնությամբ արված «Երկրա-
բարձ» կավը նկարված 1988-ի ա-
վելի արհավիրքին։ Նման մի աղե-
քն կորսված, ազգային ավան-
դույթներն ու բարձր, աչիս է հիմ-
արհեստների գեղարվեստական
դասակարանները («Թուրքիայից
արհեստներ» ցուցահանդես)։

Մանուկների համար

Չ. Անանյանի «Գուսեց»

Կ 1948-ին դաստիարակ Ազգաբա-
ղը Քիչ է խոսվել դրա մասին,
բայց ժամանակին այն խել է
հազարավոր գոհեր։ Գրավում էր
նկարի կոմպոզիցիան, շնորհից
դրված ու առանձնացած խաչ-
քերտերը, խեղճ վրա ունենալով
սասնյակ «բիստուներ», կախվե-
լմանց են օլում։

Գրաֆիկական աշխատանքներից
նեմն Նիկոլայ Դիմիտրի օբյե-
կտն ու գրաֆիկական մյուս քեր-
թը։ Ծանոթանալով ավելացնել, որ նա
իչ քան և նյութական միջոցներ
չի խնայում Կրասնովոդսկի հայ-
կական եկեղեցին վերականգնելու
համար։

Ինչպես ասում են, հայի վրձ-
նած կավերը հազարների մեջ էլ
կարբերա։ Այդպես եղավ, երբ նա
Տեսա Դավիթ Առուսյանի նկարն-

Միդա Սահակյանի իր ցուցահանդեսում

մ առաջինը։
Նույն օրը Ջեմալ Ռեյիդ Ռեյ
համերգարանում բացվել է ժամա-
կակցից օլոյտանի նկարչուհի
Միդա Սահակյանի նկարչական
ցուցահանդեսը։ Յուզահանդեսը
արվեստագիտուհի վերջին երկու
տարի մեծամասիկ աշխատանքնե-
րը։ Նրա նկարներն առանձնանում
են հանդուգն մտադրանքներով, ո-
րոնք արդյունք են հարուստ երեա-
կայության և համբերասար աշխա-
տանքի։ Այս անգամ դրանցում գե-
ղեցուղը մասնավորապես թեմա-
ներն են, երկրաչափական խիստ ու
կատարյալ ձևերը։ Հոգեբանական
երևույթների ինտեստի դրսևորման
նկարչուհի է Միդայն։ Նրա նկար-
ներում գուցարված են անսխիկ

մասնավորապես, ժամանակա-
կից սեխիկալի և հայ ազգային
կրթական արվեստի արժեքը։ Նա
այս արվեստի միակ նկար-
չին է, որի մեկ գործն ընդունվել է
ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կողմից ամանորյա
ժողովարանական քաղաքի տարածու
համար։ Ավելացնենք նաև, որ ժի-
դա Մահակյանը վերջերս ուսարու-

Միդա Սահակյանի իր ցուցահանդեսում

թյուն է գրավել նաև «Ժոլի»
մանկարների համար դասարանում
իր անհեղձ նկարներով։
Մեկ այլ սամոյլապաղայ նկարիչ
Գեորգ Սաարճյանի, Արազյուդի
«Գայրեա» ցուցահանդեսում այլ
նկարչների հետ մասնացում է խմ-
բակային ցուցահանդեսի։ Հակա-
ռակ իր անդամադրված վիճակին,
նա անդուլ է անդադար աշխա-
տում է այս մարզում։ Մա նրա
երկուր ցուցահանդես է։ Առաջի-
նը երկու տարի առաջ էր, երբ նրա
գործերը Սեմա Օզալի նախաձեռ-
նությամբ ցուցադրվեցին Անիստ-
յուն և մեծ հետաքրքրություն առա-
ջացրին։

Պարտասեց
ԼԵՂՆԵ ԵՐՎԱՆԻՅԱԼԵ

րը։ Ռեյի հայ մարդ, այնտեղ հոգու
ընդգրկում ու ցավի մորմոխ և այլ
ամենի վարդես ցուցադրում։ Թե-
մաների մասին խոսում էին նրանց
վերնագրերը. «Նդերերգություն»,
«Փայտասկաններ» և այլն։ Ու-
սագրավ էին հասկացող խաղը
սեխիկալով արված նրա կոմպո-
զիցիաները։ Ավելի դրամատ ու մա-
ծուրային գույներով ինք առանձնա-
նում մեր մյուս հայրենակցի Ռո-
բերտ Ծաբունցի մեծադիր յուղա-
ներկ աշխատանքները։

«Ադազ» ընկերակցությունն
իր վրա է վերցրել նաև ցուցահան-
դեսի մասնակցի նկարչների առ-
դայի կազմակերպման, Հայաստա-
նի կյանքի հետ նրանց ծանոթաց-
ման ոչ ղակաս կարևոր գործը։
Եղվարդի Արևեսի դրույթում (Տե-
րեն Սուրեն Միրզոյան) կայացած
հանդիպումը մեկն էր մասն միջո-
ցառումներից։ Տեղի աշակերտու-
թյան և մանկավարժների ուժերով
դասարանված նկարչական աշխա-
տանքների ցուցահանդեսը և հա-
մերգային ծրագիրը հյուրերին ան-
չեցին հայկական արվեստի և հայ
ժողովրդի ասեղնագործ ոգու հետ։
Այդտեղ էլ խնայա, որ ավագույն
նկարիչ Չառի Անանյանից ինչ-
նեբեցված հայոց բնորոշում և
նրա տկուն մարդկանցով, արդեն
իր տղավորություններն է հանձնել
նոր ասեղնած կավերին։ Իսկ
Թուրքիայից անարիչների մյու-
թյան նախագահ Բարսառի Ան-
նանյանի կարևորեց նմանա-
փոխ ձեռնարկումների դերը ժող-
ովրդների բարեկամության հաս-
տատման և անդամադրման գործում։
Վերջինս, ի վերջո, ոչիս դուրս գա
ստակ հայաստանությունների ցրա-
նակցի և իրական կերպ առնի։
Այս առումով «Ադազ» իրով
աշխատում է աղաքայի համար։

Մեզ մնում է ողբունց ցուցա-
հանդեսի կազմակերպիչների կա-
սարած գնահատելի աշխատանքը,
հուսալով, որ հայ գործարար մարդ-
կանց նախաձեռնությունն այս հա-
ջողված քայլով չի սղառվի։ Ավե-
լին, այն կարող է վարակել լինել
բոլոր մյուսների համար։

ԼԵՂՆԵ ԵՐՎԱՆԻՅԱԼԵ

Պատկեր

ԿՅԱՆՔԻՑ ԹԱՆԿ ՊԱՏԻՎՆ Է

Յրանսիայի նախկին վարչապետ

Պիեր Բերեգովուան ինֆրասայան եղավ

Աշունյալի ողբերգական իրադարձություններով հարուս մայիսյան օրերի անձնագնդող տղավորությունը բողբեց Յրանսիայի նախկին վարչապետ Պիեր Բերեգովուանի ինֆրասայանությունը: Մեր ժամանակի ոգուն ու խողովորունքներին հակասող մի առաջ, որի գնահատականը դժվար է սալ միանգամից: Յրանսիական աղբյուրները միասուն են այն ճեպակեցի հավանականությունը, թե իբր Բերեգովուան կամենից հետագալ իր հեճ կաղված սկանդալային դատություններում նոր մեղադրող հանգամանքների բացահայտման վախից:

Բերեգովուանի մեղքերի վկայությամբ, նա շատ անհանգստությամբ ու ճեղքվածությամբ էր աղաթում նոր վարչապետ Էդուար Բալայուրի հավանականության հրադարակմանը, որ իսկապես ցավալի փաստեր կան Յրանսիայի սենսական իրավիճակի կաղակցությանը: Միաժամանակ, շատերը համակարծիք են, որ Բերեգովուանի անձնական դաստիարակությունը այդ հարցում նվազագույն է: Այդպես, RFI կայանի մեկնարանի կարծիքով, որքան էլ ընդդիմությունը ֆինանսում էր սոցիալիստների սենսական ֆաղափարությունը, այնուամենայնիվ վարչապետի անձին և աշխատանքի նկատմամբ կեսամրաններ չկային: Ընդհակառակը, բոլորը հիշում էին Բերեգովուանի դրական մեղքերը երկրի սենսական և ֆինանսական վիճակի կարգավորման գործում, երբ նա 1984-1986 թթ. զբաղեցնում էր Լեոնոմիկայի, ֆինանսների և բյուջեի նախարարի դաստիարակ: Բայց և այնպես ֆաղափարական գործիք գերադասեց մահն անոնափությունից: Բարոյական մեծ արժեքների տեր

դեփ է լինի մարդը, որդեգրի մի ամբողջ գաղափարախոսության վերաբերյալ և նրա արձանական սխալներով դայմանավորված հեճանքները դիտարկի իբրև անձնական անդամություն:

Իր ողջ կյանքը Պիեր Բերեգովուանը նվիրեց սոցիալիստական բարձրագույն ու հարթանակին Յրանսիայում: Բերեգովուան (Բերեգովոյ) ծնվել է 1925 թ. դեկտեմբերի 23-ին Դեպիլ լե Բուան ֆաղափում, ուղիսիանցի էմիգրանտի և ֆրանսուսի համաս կարողությունների տեր ընտանիքում: Նրա դաստիարակը կրթությունն ավարտելից խառափ մասնագիտության վկայականի ձեռքբերումով, իսկ կյանքի բոլոր նվաճումները դայմանավորված էին արձանական աշխատանքով: Բերեգովուան 1959 թ. ինֆրասայան սոցիալիստական կուսակցության հիմնադիրներից մեկն էր, նրա հավասարիմ ժառանգ ողջ կյանքի ընթացքում: «Նա հավասարություն ու աղաթություն էր ուզում բոլորի համար և չլիմացավ, երբ հասկացավ, որ գործնականում դրան հասնել հնարավոր չէ», ասում է նրա մեղքերից մեկը:

«Քաղաքականությունը դեփ է դաղափի ողբերգական երանգ կրելուց», նշում են այսօր Յրանսիայում: Այնուամենայնիվ, Բերեգովուանի ինֆրասայանությունն իր մեղք վեղությունը և ֆաղափարական ազնվության մեծ գաղափար է կրում, մանավանդ իրադարձությունների այն ֆոնի վրա, որ այժմ տեղի են ունենում աշխարհում: Երբ մաղիք կատայցների հեճ կաղերի մեղք բացահայտված իրադարձությունները բաղնվում են դաստիարակական անձեռնմխելիության ֆոնի սակ, երբ սեղանական ժողովրդի դայիմ Մաղդան Լուսինը սարված է ձեռնարկում տնտեսաբանություններով, երբ Կուրայի և նորանկայի ողբությունների աղաթությունը դասեր են տալիս աշխարհին, իբրեց երկրների փրկանքների և ժողովուրդների դժբաղաթության վրա իբխանությունն ամրադողելով, Բերեգովուան դաստիարակությունը և գաղափարների հավասարության դայմադտ օրինակ չվեց ես մեկ անգամ աղաթուցելով, որ ֆաղափարական գործիք դաստիարակմանս է ոչ միայն իր երկրի ու ժողովրդի աղբեր, այլև սեղանական խղճի:

Մարդկան

«Արարատ»-ՀՄԸՄ

2:2

Մեր նախորդ համարում կողմիս սխալ է աղբյուր: Հայաստանի Հանրադեպության ֆուտբոլի գավաթի խաղարկության կիսաեղափակիչ երեսնի «Արարատ» և ՀՄԸՄ քիմերի միջև տեղի ունեցած հանդիպումն ավարտվել է ոչ թե 2:1 հոգուս ՀՄԸՄ-ի, այլ ոչ ոքի 2:2:

Քերքին բյուրիմացարար սխալ տեղեկություն է սրամաղբվել, և մեճ մի ֆանի օրյեկեփղ դաստիարակ չկարողանալով ստուգել այդ խոր, կրկնել ենք այն: Չունենալով սեղանական մարզական լրատվական աղբյուրներ, աղբյուրի ի դեղ հանրադեպությունում գոյություն չունեն, այնուամենայնիվ ձգտում ենք օղբերակի և հեճաղբի նյութեր մասուցել ձեղ, իսկ սխալների համար խնդրում ենք ներողամիտ լինել:

- «Արարատ»-ՀՄԸՄ 2:2
- «Արարատ» 3. Արաթահայան, Ա. Եսիգեղյան, Տ. Գաղբյան, Լ. Մեղիսյան, Գ. Ենգիբարյան, Գ. Միսիբարյան, Ռ. Գրիգորյան, Ա. Քոչարյան, Ա. Արզումանյան, 4. Յաղմուրյան (4. Բարսեղյան, 77-րդ րողբ):
- ՀՄԸՄ Ար. Ավաղյան, Ա. Պողոսյան, Ա. Ասղյան, Վ. Ավեթիսյան, 26-րդ րողբ), Ա. Գրիգորյան, Ա. Արաթահայան, Ա. Չախալյան, Վ. Մինասյան (Ա. Լազարյան, 79-րդ րողբ), Ն. Գուրգենյան, Ա. Ավեթիսյան, Գ. Մարգարյան, Գ. Գուրգենյան (2-րդ րողբ), Ա. Արզումանյան (55-րդ րողբ) («Արարատ»), Վ. Ավեթիսյան (29-րդ րողբ), Ա. Ավեթիսյան (74-րդ րողբ): Ա. Ա.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱՌԱՔՅԱԼ»

Ֆիրման վերսկսել է աղտոնեղանների անվանակ ողբեկցուներ «Արարատ»-ի սարածով, որը իրագործվում է «Արարատ» Ն.Գ.Ն.6-րդ վարչության աղաթակցների կողմից:

Շարասունների ողբեկցուները կատարվում է շարաթական երկու անգամ երեճաթքի և ուրաթ օրերին: Հասցեն երեսն, «Երեղունի» հյուրանոց, 2-րդ մասնաեղեճ, 2-րդ հարկ

Դեղախոսներ 56 55 46, 56 57 72

Ի ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՐՈՒԵՍԱԳԵՏՆԵՐՈՒՆ

ԱՐՅՈՅՈ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Ամերիկայի Արևելեան շրջանի և Կանադայի Ազգային Առաջնորդարանը կը յայտարարէ մրցույթ Միացեալ Նահանգներու կարևոր ֆաղափ մը մեղ Եղեղներ և Մայր Հայաստանի վերածնունդը խորհրդանշող յուշարչան կատուցելու համար:

Յուշարձանը դիտի կատուցուի փողոցին յարող այգիի մեղ: Չափերը դեփ է ըլլան. խաղիսղը 180 սմx120 սմ, բարձրութիւնը 240 սմ

Կը նախատեսուի 3 մրցանակ.

- Ա. մրցանակ 1200 դոլլար
- Բ. մրցանակ 600 դոլլար
- Գ. մրցանակ 300 դոլլար

Մրցանակները կը սրուին յուշարձանի իրագործումն անկախ: Իրագործումի դայմանագիղը դիտի կընուի առանձին: Բեղի յանձնատողովը դիտի կաղմէ Ազգային Առաջնորդարանը Լիւ եօրի մեղ:

Իւրաքանչիւր մանրակերտ և նախագիծ դիտի ունենայ իր դայմանական թիւը, որ դիտի դրուի նաեւ հեղինակի անունը բովանդակող փակ ծարի վրայ: Անհրաճեղ է կցել բացատրագիր: Մրցույթի նիւթերու յանձնման վերքին ժամկէտն է 1993 թ. Յուլիսի 31:

Լիւրերը ներկայացնել հեճեղալ հնաղով, երեսն, Արզուման փողոց, թիւ 15, Կ. Աճառեանի անուան լեղուի ինստիտուտ, երկրորդ յարկ, 36 սենեակ, «Գայանէ Մանուկեան Մելիոնեան կրթական հիմնադրամ»: Դեղախոս՝ 56 15 70

Դիւան Ազգային Առաջնորդարանի

«ԴԻԱԳՆՈՍՏԻԿԱ»

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՈՒՄ

Ախտորոշում և բուժում միջազգային մակարդակով

9⁰⁰-17⁰⁰ (շարաթ օրերը միկնել 15⁰⁰)

- Երեսն, Արաթիկյակ, Մարգարյան 6 հե. (8852) 35 01 58, 35 13 01
- Երեսն, Բանաեղ, Յանարյան 55 հե. (8852) 28 75 24
- Գյումրի, Եղեղիկի 54ա հե. (269) 3 60 72
- Գորիս, Մաւոցի 3 հե. (291) 2 26 87

ԴԻԱԳՆՈՍՏԻԿԱ
DIAGNOSTICA

«ԿԱՊՐՈԼԻՏ»

Ֆիրման և աւոցիացիան

Ձրվեծ աղանի դայեղսից վաճաղում են կեղնաաղունու: Մեծաթայն գնորդների համար սահմանված է 20 տկոս զեղ:

Վճարը ցանկացած չեղով

Դեղախոսներ՝ 27-81-91, 58-04-26, 58-54-27, 56-83-31:

Խորհրդ Զուր

Անհայտ բեղ հասցվել է Գագրա

Թիլիսի 3 մայիս Անար. Ինդիս այսօր Մեղալ գործակալությանը հաղորդեց վրասանի դաստիարակության նախարարության գլխավոր ցարի դեճ Մուխար էրակիճեն, մայիսի 2-ին Գագրայի նաղանգղիս է մեղ բուրական, մի նաղ, որից «Կոմսողեղ Գագրա» աղ խաղական ռաղմանաղն աղ է հասցրել անհայտ բեղներ: Էրակիճեն հայտարարեղ, թե Արխաղայում վրացական գորբերի հրամանատարությունը երկու անգամ հարցումով դիմել է օուսասանցի սահմանաղաղաներին, սակայն դեղ ոչ մի դաստիարակ չկա:

Առեւանգիչները ձերբակաղեցին

Կոստա Ռիկայի Գերաղուն դաստիարակում 4 օր 18 դասաղներին դասաղ դայեղուց հեղ, 1,2 միկոն դոլլար վերկաղին սասնաղով հարաղաներից, առեւանգիչները բաց բողեցին նրանց: Սան խողեղի օղանաղակայանում, վաղաղեղ դայիին, կարծ հրեղաղոնությունից ոսիկաղությունը ձերբակաղեղ բողրին: Գունարը վերաղարձվեղ տերին:

Բանակցությունները դաղարեղվել են

Բեղածին իրաղիճակի սրման դաստիարակ դաղարեղ են օսիցուղական բանակցությունները: Աղ մասին ՄԻԱ գործակաղությանը հաղորդեղ արաղարց դրուրյան գոսում Ռուսաստանի Գերաղուն խորհրդի ֆեղեղացիայի և աղ գոյությունների գործերով կոմիտեղի ներկայացուցիչ Վ. Ռուղակասուղը: Գյուսային Օսղայի ՆԳՆ սղաղեղով, վերքին երեղ ցարաղվաղ ընթացում անհայտ հանգամանքներում գղովել է 11 մարը: Իցուղիայի նաղաղաղի վաղաղաղով դեղեղ վար Ռուղան Պիլեղի խոսեղով, անեղ ցարաղ հանրաղեղությունում գղովում են 2-3 մարը: Աեղծված իրաղիճան կում, սասց Ռուղակասուղը, օսիցուղական ցիւսունեղ վերսկսեղու աղաթաղաղեղ դանդաղում է և օուսաղուր աղ դուսունեղ սղաթաղը դժվար է:

Ռուս-աղբաղական հանդիպում Մայկողում

Ռուսաստանի նաղաղաղի հանձնարարությամբ մայիսի 5-6-ին Մայկողում տեղի կունեղան Ռուսաստանի դասաղիսակության հանդիպումն Արխաղայի ներկայացուցիչների հեղ: Աղ մասին հաղորդեղ արաղործնաղաղաղի սեղակաղ Քորիս Պասուղովը: Գանդիղման նդասաղն է ֆայ անեղ վրացաղիսակական հակամարտության կարաղոնման եղակղմ բանակցությունների ողբուրյանը: «Աղղղայի հանդիղման անհրաճեղության մասին այժմ ցաս աղեղել են խոսում հակամարտ կողմերը», նեղ Պասուղովը: Անար

102 միկոն տնակասարության համար

Սանց Պեղերուղի իբխանությունները ողբեղ են 102 միկոն տուրի հակաղանեղ ֆաղաղի 290 աղայիկն նեղոված տնակասարությանը: Մնացած միղոցները կան հողանաղոնեղ: Գանդիսուղային «Պեղուս Մեծ» օղբերայի ողբեղերան: Բացի այղ, հայանի կղաղան ֆաղաղի նոր դասաղաղոր ֆաղաղաղների անուն ները:

Դիմաղղի և հասաղակի

«Աղ» բերի հիմնաղղի խորհուրդ

Գյուսուր խոսաղղի

ՅԱՎՈՐ ԱՐԵՏԻՔԵԱՆ / հե. 521635

հոսաղղի

ԳԱՆԵՏ ԳԱՍՊԻՐԵԱՆ / 581841

Տեղուն

ՍԱՐԳՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple Macintosh համաղարզաղեղ ցարածը «Աղ» բերի

Azgh
armenian daily

Editor H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

Բերի ձեղաղումն և տասնաղակներին հողեղակ ՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊ